

Roberto Bolaño

AL TREILEA REICH

Traducere din limba spaniolă

de

LAVINIA SIMILARU

UNIVERS

20 AUGUST

Prin fereastră intră freamătul mării amestecat cu râsetele ultimilor noctambuli, un zgomot care e produs poate de chelneri, când strâng mesele de pe terasă, din când în când de câte o mașină care circulă cu viteză mică pe Paseo Marítimo, sau de zvonuri stinse și nedeslușite, provenind din celelalte camere ale hotelului. Ingeborg doarme; chipul îi pare al unui înger căruia nimic nu-i tulbură somnul. Pe noptieră e un pahar cu lapte pe care nu l-a gustat și care acum trebuie să fie cald, iar lângă perna ei, pe jumătate acoperită cu cearșaful, o carte despre detectivul Florian Linden, din care abia a citit vreo două pagini înainte de a adormi. Mie mi se întâmplă invers: căldura și oboseala nu mă lasă să dorm. În general dorm bine, între șapte și opt ore zilnic, deși rareori mă culc obosit. Dimineața mă trezesc proaspăt ca o lăptucă și cu o energie ce nu se lasă biruită după opt sau zece ore de activitate. După câte îmi aduc aminte, așa a fost mereu: face parte din natura mea. Nimeni nu mi-a insuflat-o, pur și simplu sunt așa și cu asta nu vreau să sugerez că sunt mai bun sau mai rău ca alții; însăși Ingeborg, de exemplu, care sâmbăta și duminica nu se scoală decât după ce trece amiaza, iar în timpul săptămânii doar a doua ceașcă de cafea – cu o țigară – izbutește s-o trezească de-a binelea și s-o împingă la lucru. Totuși, în seara asta oboseala și căldura îmi alungă somnul. În aceeași măsură, dorința de a scrie, de a consemna evenimentele zilei nu mă lasă să mă vâd în pat și să sting lumina.

Călătoria s-a desfășurat fără nici un incident demn de a fi menționat. Ne-am oprit la Strasbourg, un oraș frumos, deși eu

il cunoșteam. Am mâncat într-un fel de supermarket de pe marginea autostrăzii. La graniță, în ciuda avertizărilor primite, n-a trebuit să stăm la coadă, nici să așteptăm mai mult de zece minute ca să trecem dincolo. Totul a fost rapid și eficient. De atunci am condus eu, fiindcă Ingeborg nu are încredere în automobiliștii din partea locului, cred că din pricina unei experiențe neplăcute pe o șosea spaniolă, cu ani în urmă, când era o copilă și venea în vacanță cu părinții ei. Pe de altă parte, cum era normal, se simțea istovită.

La recepția hotelului ne-a întâmpinat o fată foarte tânără, care se descurcă destul de bine în germană și n-a fost nici o problemă să ne găsească rezervările. Totul era în ordine și în vreme ce urcam am observat-o în sala de mese pe Frau Else; am recunoscut-o numaidecât. Aranja o masă, arătându-i în același timp ceva unui chelner de lângă ea, care ținea o tavă plină cu solnițe. Era îmbrăcată într-un costum verde și avea prinsă pe piept insigna de metal cu emblema hotelului.

Anii abia o atinseseră.

Imaginea lui Frau Else mi-a evocat zilele adolescenței, cu orele sumbre și cu orele luminoase; părinții mei și frate-meu luând micul dejun pe terasa hotelului, muzica pe care la șapte seara începeau s-o reverse la parter difuzoarele restaurantului, râsetele fără noimă ale chelnerilor și găștile care se organizau printre tinerii de vârsta mea ca să mergem să înotăm seara sau să ne ducem la vreo discotecă din sat. Care era melodia mea preferată pe vremea aceea? În fiecare vară era una nouă, oarecum asemănătoare cu cea din anul anterior, fredonată și fluierată până la refuz și cu care obișnuiau să-și încheie ziua toate discotecile din sat. Frate-meu, care a fost întotdeauna exigent în ceea ce privește muzica, alegea cu grijă, înainte să înceapă vacanța, casetele ce aveau să-l însoțească; eu, dimpotrivă, preferam ca hazardul să-mi aducă în urechi o melodie nouă, inevitabil melodia verii. Îmi era de ajuns să o ascult de două sau de trei ori, din pură întâmplare, pentru ca notele ei să mă urmărească de-a lungul zilelor însorite și noilor prietenii pe care

ni le însăilau vacanțele. Prietenii efemere, privite din punctul meu de vedere actual, concepute ca să alunge cea mai mică insinuare a plictiselii. Din toate chipurile acelea, abia mi-au mai rămas câteva în memorie. În primul rând Frau Else, al cărei farmec m-a cucerit din prima clipă, ceea ce m-a transformat în ținta glumelor și ironiilor părinților mei, care au ajuns chiar să râdă de mine în prezența lui Frau Else și a soțului ei, un spaniol al cărui nume nu mi-l amintesc, făcând aluzii la o pretinsă gelozie și la precocitatea tinerilor, reușind să mă facă să mă înroșesc până la urechi, și care i-au inspirat lui Frau Else un tandru sentiment de camaraderie. Începând de atunci am crezut că văd în purtarea ei față de mine o căldură mai mare decât cea pe care le-o arăta celorlalți membri ai familiei mele. De asemenea, dar la alt nivel, José (oare așa îl chema?), un băiat de vârsta mea care lucra la hotel și care ne-a dus, pe mine și pe frate-meu, în locuri prin care fără el n-am fi călcat niciodată. Când ne-am luat rămas-bun, poate ghicind că vara următoare n-aveam s-o mai petrecem la Del Mar, frate-meu i-a dăruit două casete de muzică rock, iar eu blugii mei vechi. Zece ani au trecut și îmi aduc încă aminte lacrimile care l-au podidit deodată pe José, cu pantalonii împăturiți într-o mână și cu casetele în cealaltă, fără să știe ce să facă sau ce să spună, murmurând într-o engleză de care frate-meu râdea necontenit: la revedere, prieteni dragi, la revedere, prieteni dragi etcetera, în vreme ce noi îi spuneam în spaniolă – limbă pe care o vorbeam destul de fluent, nu degeaba își petreceau părinții noștri de ani de zile concediile în Spania – să nu-și facă griji, că în vara următoare aveam să fim din nou împreună precum Cei Trei Muschetari, să nu mai plângă. Am primit două cărți poștale de la José. Eu am răspuns, în numele meu și al fratelui meu, la prima. Apoi l-am uitat și despre el nu s-a mai aflat niciodată nimic. Au mai fost un băiat din Heilbronn pe nume Erich, cel mai bun înotător al sezonului, și o oarecare Charlotte care prefera să facă plajă cu mine, deși frate-meu era nebun după ea. Un caz aparte este al biete mele mătuși Giselle, sora

mai mică a mamei, care ne-a însoțit în penultima vară petrecută la Del Mar. Mătușa Giselle iubea mai presus de orice luptele cu tauri și apetența ei pentru felul acesta de spectacole nu avea limite. O amintire de neșters: frate-meu conducând mașina tatei în deplină libertate, eu, lângă el, fumând fără să-mi zică nimeni nimic și mătușa Giselle pe scaunul din spate contemplând fascinată falezele acoperite de spumă sub șosea și culoarea verde închis a mării, cu un zâmbet de satisfacție pe buzele atât de palide și trei postere, trei comori, în poala ei, care adevereau că ea, frate-meu și cu mine ne-am aflat alături de mari figuri ale tauromahiei în Plaza de Toros din Barcelona. Părinții mei dezaprobau fără îndoială unele dintre preocupările de care mătușa Giselle se lăsa acaparată cu atâta fervoare, așa cum nu le plăcea nici libertatea pe care ea ne-o acorda, excesivă pentru niște copii, după cum vedeau ei lucrurile, cu toate că eu pe vremea aceea mergeam pe paisprezece ani. Pe de altă parte, mereu am bănuit că în realitate noi aveam grijă de mătușa Giselle, sarcină pe care mama ne-o impunea fără ca nimeni să-și dea seama, într-un mod subtil și foarte stânjenită. Oricum, mătușa Giselle a fost cu noi doar o vară, vara anterioară ultimei pe care am petrecut-o la Del Mar.

Nu-mi amintesc cu mult mai mult. N-am uitat râsetele de la mesele de pe terasă, dozatoarele imense de bere golindu-se în fața ochilor mei uimiți, chelnerii asudați și pitiți într-un colț al tejghelei, discutând încet. Imagini independente. Zâmbetul fericit și repetatele gesturi de încuviințare ale tatălui meu, un atelier unde se închiriau biciclete, plaja la nouă și jumătate seara, învăluită încă într-o slabă lumină solară. Camera pe care o ocupam atunci era diferită de cea pe care o ocupăm acum; nu știu dacă mai bună sau mai rea, dar diferită, la un etaj inferior, și mai mare, suficient de mare ca să încapă patru paturi, și cu un balcon larg, dând spre mare, unde părinții mei obișnuiau să se instaleze după-amiaza, după ce mâncam, să joace nesfârșite partide de cărți. Nu sunt sigur că aveam baie separată. Probabil că în unele veri da și în

Respectiv, altele nu. Camera noastră actuală are baie proprie, iar pe deasupra un dulap frumos și spațios, un enorm pat matrimonial, covoare, o masă de fier și marmură pe balcon și un dublu set de perdele, unele interioare de stofă verde foarte fină la pipăit și altele exterioare, de lemn vopsit în alb, foarte moderne, lumini directe și indirecte și niște difuzoare desăvârșit disimulate, cărora e de ajuns să le apeși un buton ca să transmită muzică în frecvență modulată... Del Mar a progresat fără puțință de tăgadă. Concurența, judecând după privirea rapidă pe care am putut s-o arunc din mașină în vreme ce o luam pe Paseo Marítimo, n-a rămas nici ea în urmă. Sunt hoteluri de care nu-mi aduceam aminte, iar blocurile cu apartamente au răsărit pe vechile maidane. Dar toate acestea sunt speculații. Măine am să încerc să vorbesc cu Frau Else și am să ies să dau o raită prin sat.

Am progresat oare și eu? Firește: înainte n-o cunoșteam pe Ingeborg, iar acum sunt cu ea; prietenii îmi sunt mai interesante și mai profunde, de exemplu Conrad, care îmi e ca alt frate și care are să citească aceste pagini; știu ce vreau și am o perspectivă mai vastă; sunt independent din punct de vedere economic; spre deosebire de anii de adolescență, astăzi nu mă plictisesc niciodată. Despre lipsa plictiselii Conrad spune că este dovada de aur a sănătății. Sănătatea mea, dacă ținem cont de asta, pesemne că e excelentă. Fără a cădea în păcatul exagerării, cred că sunt în cel mai bun moment al vieții mele.

Răspunzătoare de situația aceasta este în mare măsură Ingeborg. Să o întâlnesc este cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat. Blândețea ei, farmecul, tandrețea cu care mă privește fac ca restul, eforturile mele cotidiene și piedicile pe care mi le pun invidioșii, să dobândească altă dimensiune, dimensiunea exactă care-mi permite să înfrunt faptele și să le înving. Cum se va încheia relația noastră? O spun pentru că relațiile cu-plurilor tinere sunt astăzi atât de fragile. Nu vreau să mă gândesc mult la asta. Prefer amabilitatea; s-o iubesc și să am grijă de ea. Apropo, dacă sfârșim prin a ne căsători, cu atât mai

bine. O viață întreagă alături de Ingeborg, aş putea oare să cer mai mult în plan sentimental?

Timpul are s-o spună. Deocamdată dragostea ei e... Dar să lăsăm poezia. Zilele acestea de vacanță vor fi și zile de lucru. Trebuie să-i cer lui Frau Else o masă mai mare, sau două mese mici, ca să desfășor tabla. E de ajuns să mă gândesc la posibilitățile pe care mi le oferă noua deschidere și la diferitele dezvoltări alternative ce pot urma, ca să-mi vină chef să desfășor jocul chiar acum și să încep să-l verific. Dar n-am s-o fac. Nu mă mai ține prea mult cureaua să scriu; călătoria a fost lungă și ieri abia am dormit, în parte pentru că era prima oară când eu și Ingeborg plecam împreună în vacanță și în parte pentru că aveam să calc din nou în Del Mar, după zece ani de absență.

Măine vom lua micul dejun pe terasă. La ce oră? Presupun că Ingeborg are să se scoale târziu. Exista cumva orar fix pentru micul dejun? Nu-mi amintesc; cred că nu; în orice caz, putem să luăm micul dejun într-o cafenea din sat, într-un vechi local, mereu plin de pescari și de turiști. Când eram cu părinții mei mâncam întotdeauna la Del Mar și în cafeneaua aceea. Or fi închis-o? În zece ani se întâmplă multe. Sper că încă există.